

ทั่วโลกร่วมมือกันดี ผลการวิจัยพบว่า ยาฉีดคาโบทริกราเวียร์ช่วยป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ได้ดีในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายและสาวประเภทสอง

คำกล่าวแสดงความยินดีของศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์ประพันธ์ ภาณุภาค

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย

เมื่อได้ยินข่าวที่ประกาศทั่วโลกเมื่อวานนี้ว่า การทดสอบประสิทธิผลของยาฉีดคาโบทริกราเวียร์ในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีก่อนการสัมผัสเชื้อ (PrEP) ที่ประเทศไทยได้ร่วมวิจัยกับอีกหลายประเทศทั่วโลก ได้ผลออกมาก่อนกำหนดถึง 2 ปี พบว่ายาฉีดที่ฉีด 2 เดือนครั้งนี้ ได้ผลในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้มากกว่ายาเพิร์พแบบเม็ดที่ต้องกินทุกวัน และมีความปลอดภัยเท่าๆ กัน ในฐานะที่เป็นคนไทยคนหนึ่ง ผมต้องขอแสดงความยินดีกับคณะนักวิจัยไทยที่มาจากหลายสถาบันที่ทำงานกันอย่างเหน็ดเหนื่อยมาตลอดระยะเวลา 3-4 ปีที่ผ่านมาในการทำชื่อเสียงให้กับประเทศไทย โดยเรามีอาสาสมัครชาวไทยที่ร่วมอยู่ในโครงการคิดเป็น 12% ของทั่วโลก และที่สำคัญคือ หน่วยพิริเวณชั้นของศูนย์วิจัยโรคเอดส์สามารถรับอาสาสมัคร

ที่เป็นหญิงข้ามเพศได้มากถึง 1 ใน 5 ของอาสาสมัครที่เป็นหญิงข้ามเพศทั้งโครงการทั่วโลก ทำให้นำจะมีข้อมูลเพียงพอที่จะสรุปได้ว่ายาชนิดนี้ก็ใช้ได้ผลดีกับหญิงข้ามเพศด้วย ไม่ต้องเสียเวลามาทดสอบอีกรอบหนึ่ง

นอกจากนี้ ต้องขอขอบคุณและชื่นชมอาสาสมัครทุกคนทั้งที่เป็นชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายและหญิงข้ามเพศ ที่อาจหาญเข้าร่วมโครงการและอยู่กับโครงการมาอย่างตลอดรอดฝั่ง ทุกท่านได้ชื่อว่าเป็นบุคคลที่ยิ่งใหญ่ให้กับมนุษยชาติในการพิสูจน์ให้เห็นว่ายาชนิดคาโบทริกราเวียร์เป็นยาตัวที่สองที่สามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้ แม้ว่าเกือบ 40 ปีแล้วเรายังไม่มีวัคซีนเอชไอวีใช้ แต่อย่างน้อยๆ เราก็มียาที่สามารถกินหรือฉีดป้องกันการเอชไอวีได้ ซึ่งได้ผลเกือบ 100% เป็นทางเลือกหลายๆ ทางให้คนที่อาจเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีให้เลือกใช้ได้ตามความสมัครใจ ตามวัย และตามสถานการณ์ซึ่งแต่ละคนแต่ละขณะไม่เหมือนกัน เช่น ยาเอดนาแม็ค ยาเพริฟแบบกิน หรือยาเพริฟแบบฉีด เป็นต้น

เราเคยได้ยินว่ายาเพริฟแบบกินได้ผลเกือบ 100% ตอนนี้มียาเพริฟแบบฉีด 2 เดือนครึ่ง ได้ผลดียิ่งกว่าแบบกินเสียอีก ไม่ได้แปลว่า ตอนนี้ทุกคนที่กินเพริฟจะเปลี่ยนมาเป็นยาฉีดหมดแล้ว เพราะกว่ายาจะมีจำหน่ายคงต้องใช้เวลาอีกกระยะหนึ่ง และราคายังไม่ถูกเท่ายากินในระยะแรก แถมมีบางคนก็อาจกลัวเข็มด้วย บางคนอาจเสียนานๆ ครั้ง จึงอาจขอกินเพริฟแบบกินเมื่อต้องการ ไม่ต้องกินทุกวัน

เมื่อผลของการทดลองเป็นที่ประจักษ์แล้ว อาสาสมัครในโครงการทุกคนสามารถเลือกได้ว่าจะใช้ยาเพริฟแบบกิน หรือแบบฉีด ทุกคนจะได้รับยาเพริฟแบบที่ต้องการฟรีจนกว่าจะจบโครงการ ในฐานะของรัฐซึ่งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้เริ่มโครงการให้เพริฟแบบกินฟรีแก่คนไทยแล้วตั้งแต่ต้นปีนี้ ก็ต้องมาพิจารณาและต่อรองกับบริษัทที่ผลิตยาเพริฟแบบฉีดว่าสามารถขายยาชนิดคาโบทริกราเวียร์ให้กับรัฐในราคาที่ใกล้เคียงกับยาเพริฟแบบกินได้หรือไม่ เพื่อที่จะบรรจุเข้าในชุดสิทธิประโยชน์สำหรับคนไทยทุกคน สำหรับเป็นทางเลือกในการป้องกันการเอชไอวีอีกทางหนึ่ง

ข้อมูลเพิ่มเติม

โครงการ HPTN 083 คืออะไร

โครงการวิจัยทดลองทางคลินิกขนาดใหญ่ในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีด้วยการฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อที่สามารถออกฤทธิ์ได้นานกว่าสองเดือน ภายใต้ชื่อ โครงการ HPTN 083 ได้ทำการศึกษาเพื่อตอบคำถามว่า การใช้ยาต้านไวรัสคาโบทริกราเวียร์ ชนิดฉีดเข้ากล้ามเนื้อ 1 ครั้งทุก 8 สัปดาห์ จะสามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่เป็นชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายและสาวประเภทสอง ได้อย่างน้อยเท่ากับ วิธีการกินยาต้านไวรัส ทีดีเอฟ/เอฟทีซี (TDF/FTC) ซึ่งประกอบด้วยยาต้านไวรัสสองชนิด

ได้แก่ ยาเอ็มทริซิทาปีนและยาทีโนโฟเวียร์ ไดโซพรอกซิล พูมาเรต วันละ 1 เม็ด หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า ยาต้านไวรัสป้องกัน การติดเชื้อเอชไอวีก่อนการสัมผัสเชื้อ หรือเพร็พ (PrEP) หรือไม่ โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก สถาบันสุขภาพ แห่งชาติ สหรัฐอเมริกา ภายใต้เครือข่ายการวิจัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี (HIV Prevention Trial Network; HPTN) โดยมีอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 4,570 คน จากสถาบันการวิจัยชั้นนำกว่า 40 แห่งใน 7 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ไทย บราซิล เปรู เวียดนาม อาร์เจนตินา และแอฟริกาใต้ ซึ่งครอบคลุม 4 ทวีป

สำหรับประเทศไทย มีสถาบันวิจัยชั้นนำ 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย, คลินิกชุมชนสีลม @ทรอปเมด ศูนย์ ความร่วมมือไทย-สหรัฐฯ ด้านสาธารณสุข และ คลินิกพิมาน สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เข้า ร่วมวิจัยในโครงการ HPTN 083 โดยได้รับอาสาสมัครชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายและหญิงข้ามเพศเข้าร่วมโครงการรวม 553 ราย จากจำนวนทั้งหมด 4,570 ราย ซึ่งจะได้มีการแจ้งรายละเอียดและผลวิจัยให้ผู้ร่วมวิจัยต่อไป

ข้อมูลเบื้องต้นที่มีการแถลงเป็นข่าวดังไปทั่วโลกในวันที่ 18 พ.ค. 2563 พบว่า ยาฉีดคาโบทริกราเวียร์สามารถป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายและหญิงข้ามเพศได้มากกว่า ยากินที่ดีเอฟ/เอฟทีซี กว่า 3 เท่า หรือ 69% โดยจาก การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น พบผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ในโครงการรวม 50 ราย โดยเป็นผู้ติดเชื้อในกลุ่มยากินที่ดีเอฟ/เอฟทีซี จำนวน 38 ราย (คิดเป็นอุบัติการณ์การติดเชื้อใหม่ 1.21%) และพบผู้ติดเชื้อ ในกลุ่มฉีดยาคาโบทริกราเวียร์ จำนวน 12 ราย (คิดเป็นอุบัติการณ์ 0.38%)

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

- พญ. นิตยา ภาณุภาค หัวหน้าทีมวิจัย ศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย nittaya.p@ihri.org
- ศ.นพ. สุวัฒน์ จริยาเลิศศักดิ์ หัวหน้าทีมวิจัย คลินิกพิมาน สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ suwat@rihes.org
- นพ. ทวีทรัพย์ ศิรประภาศิริ นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข taweemap@rocketmail.com
 - รายละเอียดผลการศึกษา <https://bit.ly/2ZfQrDy>